

dlarzami, stawiającymi bydło i trzodę na opas, tracą moc obowiązującą, o ile nie są zgodne z treścią niniejszego rozporządzenia.

4. Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia karani będą karami, przewidzianymi w art. 10 ustawy o obrocie ziemiopłodami z dnia 18 listopada 1919 r.

Warszawa, dnia 23 grudnia 1919 r.

Minister Apropowizacji:

*St. Śliwiński*

## 21.

### ROZPORZĄDZENIE.

#### Ministra Apropowizacji w przedmiocie ograniczeń spożycia w zakładach publicznych.

Na podstawie dekretu Naczelnika Państwa z dn. 11. I. 1919 r. (Dz. Praw № 7, poz. 109) art. 9 ustawy o obrocie ziemiopłodami z d. 18. XI. 1919 r. (Dz. Ustaw R. P. № 89 poz. 485), zarządza się co następuje:

**Art. 1.** Wszystkie zakłady ze spożyciem na miejscu (restauracje, pensjonaty, garnkuchnie, bary, bufety publiczne i klubowe, mleczarnie, kawiarnie, hotele,—również przy podawaniu potraw do pokoi,—cukiernie i t. p.) obowiązane są przestrzegać następujących ograniczeń co do niżej wymienionych artykułów pierwszej potrzeby, a piekarnie — ograniczeń, wymienionych pod A., a) i b).

#### A. Mąka i pieczywo.

- a) Wypiek białego pieczywa dozwolony jest w ramach istniejących przepisów, bez dodatku cukru i masła, jedynie w formie bułek o wadze nieprzekraczającej 40 gr. Waga i cena bułek sprzedawanych musi być oznaczona w sposób widoczny w miejscach sprzedaży pieczywa.  
Rozporządzenie, zakazujące wypieku wszelkiego rodzaju ciast i ciasteczek, pianek, pasztecików, sucharków etc. z d. 7. IV 1919 r. i z dn. 25 września 1919 r. pozostaje nadal w mocy.
- b) sprzedaż detaliczna względnie podawanie bułek może się odbywać nie wcześniej, niż w 4 godziny po zupełnem ostudzeniu; chleb niekontyngensowy może być sprzedawany dopiero w 12 godzin po wypieku,
- c) do obiadów i kolacji oraz do dań porcyjowych w powyższych zakładach wolno jest podawać każdej osobie jeden kawałek chleba lub bułkę o wadze do 40 gr. i to tylko na zamówienie. Pozostawianie na stołach restauracyjnych bułek lub chleba jest zakazane. Cena na chleb i bułki podawana do potraw nie może przekraczać ceny nabycia z dodatkiem 15<sup>0</sup>/<sub>0</sub>.
- d) wyżej wymienionym zakładom nie wolno podejmować się wypieku pieczywa i ciast oraz ciasteczek, z mąki dostarczonej przez zamawiającego, jak też nie wolno im przyjmować gotowego ciasta do odpielenia.

## B. Cukier.

- a) Używanie cukru w celu słodzenia napoju zimnych i gorących, omletów i innych legumin jest wzbronione.

## C. Mleko.

- a) Podawanie do kawy i herbaty mleka łącznie lub osobno lub przyrządzanie czekolady i kakao na mleku oraz spożywanie jest dozwolone tylko od godz. 6 do 10 rano i od godz. 6 i pół do 9-ej wieczorem.  
Powyższe ograniczenie nie stosuje się do restauracji kolejowych, obowiązuje jednak w wagonach restauracyjnych,
- b) wyrób, podawanie, sprzedawanie i spożywanie śmietanki i kremów jest wzbronione.

## D. Masło.

Masło porcjowe może być podawane w kawałkach o wadze 15 gr. do pieczywa od godz. 6 do 10 rano i od 6 i pół do 9 wieczór.

## E. Potrawy.

- a) Wolno podawać obiady tylko od godz. 1 do 5 pp., kolacje od godz. 7 do 11 wieczór; od godz. 5 aż do 7 wzbronionem jest wydawanie obiadów i wszelkiego rodzaju potraw. Przepis ten nie stosuje się do restauracji kolejowych, obowiązuje jednak w wagonach restauracyjnych;
- b) obiady mogą się składać co najwyżej z zupy, jednego mięsa lub ryby, jarzyn, kompotu i czarnej kawy, a co najmniej z dwóch dań t. j. z zupy i jednego mięsa z jarzyną. Obiad z dwóch dań musi być umieszczany w cennikach i podawany;

Ze względu na stosunki lokalne organa Min. Aprowizacji i inst. mogą uregulować odmiennie przepisy co do obiadów;

- c) w porze obiadowej wydawanie potraw na porcje jest wzbronione. W porze kolacyjnej wolno podawać jednej osobie najwyżej dwa dania, z których jedno tylko może być mięsne lub rybne; zimne mięsa względnie wędliny porcjowe uważane są za dania. Po godzinie 11-ej wiecz. podawanie potraw jest wzbronione;
- d) spis potraw niedozwolonych do przyrządzania i podawania będzie dodatkowo ogłoszony;
- e) waga samego mięsa lub ryby w daniu obiadowym lub porcjowym w stanie gotowym nie może wynosić mniej jak 100 gr. a więcej niż 150 gr. Waga musi być podana w cenniku;
- f) kanapki mogą być sporządzane tylko na chlebie lub bułce o wadze 15 gr.; a) z wędlinami o wadze 20 gr.; b) z serem o wadze 20 gr.; c) z sałatkami. Kanapki z sałatkami mogą być sprzedawane w tym wypadku, jeżeli równocześnie wystawione są na sprzedaż kanapki wymienione pod a). W skład kanapek nie mogą wchodzić sardynki, oraz konserwy puszkowe. Potrawy porcjowe zimne lub gorące mogą być wydawane tylko wprost z kuchni na zamówienie; na bufetach restauracyjnych mogą być umieszczane jedynie kanapki.

## F. N a p o j e.

Na każdej flasce wina, wódek lub likierów winna być umieszczona kartka z oznaczeniem ceny flaszki i cen w sprzedaży kieliszkowej ze wskazaniem wymiaru kieliszków.

**Art. 2.** Odbitka niniejszego rozporządzenia winna być umieszczona we wszystkich pokojach gościnnych zakładów wymienionych w art. 1.

Rozporządzenie powyższe obowiązuje na terytorjum Państwa Polskiego za wyłączeniem ziem byłego zaboru pruskiego po upływie dni 10 od dnia ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

**Art. 3.** Przekroczenie powyższych zakazów i przepisów zarówno ze strony właścicieli zakładów, jak i personelu oraz konsumentów karanem będzie w drodze administracyjnej aresztem od 14 dni do trzech miesięcy lub grzywną od 100. mk. do 50.000 marek.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia poleca się Urzędowi walki z lichwą i spekulacją.

Warszawa, dnia 31 grudnia 1919 r.

Minister Apropowizacji:

*St. Śliwiński*

## 22.

## ROZPORZĄDZENIE.

Wobec konieczności utrzymania prawidłowego ruchu kolei, tramwajów, elektrowni i innych urządzeń, obliczonych na zaspokojenia koniecznych potrzeb ludności, oraz wobec wielkiego braku węgla, koniecznego dla tych urządzeń, zarządzam aż do odwołania, na mocy ustawy z dnia 25 lipca 1919 r. w przedmiocie zapewnienia bezpieczeństwa Państwa i utrzymania porządku publicznego w czasie wojny — art. 2 lit. f i art. 5 w celu jak-największej oszczędności węgla, co następuje:

- 1) teatry, restauracje, kinematografy, kabarety, kawiarnie, sale taneczne, kluby i wszelkie inne publiczne miejsca rozrywek mogą być czynne tylko do godziny 10 wieczorem;
- 2) winni niezastosowania się do powyższego rozporządzenia będą karani w drodze administracyjnej karą aresztu do 3-ch miesięcy, lub grzywną do 3000 marek.

Warszawa, 16 stycznia 1920 r.

Minister Spraw Wewnętrznych:

*S. Wojciechowski*